

Nieuwsbrief 2.2

12 januari 2015.

Het nieuwe kalenderjaar komt alweer goed op gang, tijd om even seminariebreed bij te praten.

HHS

1. Vorige week hadden we in Mennorode de jaarlijkse **winterconferentie**. Collega Den Ouden heeft geopend met een indringende en geestelijke uitdieping van 1 Petr. 2:7: U dan die gelooft, is Hij dierbaar. Wat betekent het om de heerlijkheid van Christus te zien en daaruit te leven? 's Middags is het traject persoonlijkheidsvorming geïntroduceerd met de casus van dominee Henk die denkt dat hij zo goed zijn best doet, maar toch het echte contact in de gemeente mist. Eerlijk gezegd, denk ik dat geen kerk de persoonlijkheidsvorming zo goed op orde heeft, als wij...;-). 's Avonds bepleitte drs. Toes dat we op een klassieke wijze gemeente en jongeren binnenleiden in de geheimen van Gods koninkrijk waarbij hij zich kritisch opstelde ten aanzien van moderne pedagogische concepten. De echte dingen gebeuren vaak 's avonds na de lezingen als de gesprekken tot diep in de nacht doorgaan. Vrijdagmorgen werden we meegenomen in de wereld van de islam, omdat dit vaak dichterbij is dan wij vermoeden. Ds. Hendriks sloot de bijeenkomst met een meditatief moment waarop hij aandacht vroeg voor de geestelijke ontwikkeling van de prediker. Nadrukkelijk pleitte hij voor bescheidenheid, opdat we in de loop van de ambtelijke bediening Gods weg 'bescheidenlijker' zouden leren kennen. Al met al een mooie conferentie waarbij ik geniet van de positieve dingen.
2. Herinneren jullie de komst van de **SGP** naar onze faculteit, DV maandag 19 januari om 13.00 uur in 2^E-53. Jullie aanwezigheid is dringend gewenst!
3. **Theologiebreed** is er in Nederland het nodige gaande:
 - a. Het onderzoek vanuit de **faculteit** naar de wenselijkheid van een fusie van faculteiten heeft tot het besluit geleid dat de theologische faculteit haar zelfstandigheid behoudt. Een mooi bericht voor ons seminarium. Hierbij is goed om ons te realiseren dat het College van Bestuur dit besluit verbindt met de opdracht om internationaal veel meer samen te werken met theologische faculteiten. De eerste contouren voor een Europese Academie voor Theologie zijn inmiddels geschetst.
 - b. We wachten af wat de ontwikkelingen rondom een **gereformeerde theologische universiteit** zijn. Vanuit de Christelijk Gereformeerde Kerken is daarvoor een extra synodevergadering in voorbereiding, die alweer is uitgesteld.
 - c. Zo blijven we ook uitzien naar het verslag van de verkenningscommissie van de **Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen** die het onderwijs en onderzoek in theologie en religiewetenschappen in Nederland in kaart brengt en daarover aan de minister een advies uitbrengt. Het officiële rapport wordt dit voorjaar 2015 verwacht.

Studentenraad

De studentenraad is op dit moment als volgt samengesteld:

- Eelco Verhelst (bachelor jaar 1)
- Eimert Haakmeester (bachelor jaar 2)
- Thomas Bakker (bachelor jaar 3)
- Jan Willem Bonenberg (VZ master jaar 1)
- Arjan Kazen (master jaar 2)
- Johan van Vugt (SECR master jaar 3)

Het emailadres van de studentenraad is: studentenraadhhs@gmail.com. Deze vermelding is een uitnodiging om bijzonderheden aan de vertegenwoordiger van je jaargroep te laten weten of via de centrale mail aan te slingeren. We bedachten dat op deze manier de functie van de nieuwsbrief kan verbreden. Wellicht zijn er studenten die in 250 woorden iets kunnen schrijven over hun masterscriptie. Als er symposia zijn die voor alle studenten toegevoegde waarde hebben, kan dat ook worden opgenomen.

Bevestigd in het ambt

De vorige maand werd Joost van Meggelen in het ambt bevestigd in de gemeente van Nieuw-Lekkerland en deze maand is Simon Lagendijk in Terschuur bevestigd. Nieuw-Lekkerland roept bij mij de gedachte op van een warme bevindelijkheid, terwijl ik van de gemeente van Terschuur begreep dat men zich bewust is van de verantwoordelijkheid van het dorp waarbinnen men christelijke gemeente is.

Ook op deze wijze willen we jullie van heler harte Gods nabijheid en zegen toewensen om dienaar van het Goddelijke Woord te zijn, niets meer en niets minder. Niets minder, dat betekent een geweldige taak om de diepten van het Woord op te zoeken en te vertolken. Wat een wonder dat we studierend mogen luisteren naar hetgeen de Heere Zelf heeft te zeggen. Hoeveel Geest hebben we nodig om iets van de diepten te gaan zien om er ook werkelijk uitdeler van te mogen zijn.

Niets meer, dat betekent een stuk vrijheid. We hoeven niet creatief te zijn en ingewikkeld te doen, geen toeters en bellen te bedenken, geen charisma uit te stralen, we hoeven alleen maar na te spreken wat de Heere ons voorzegt. Wij dragen het Woord het niet, maar het Woord draagt ons.

Moge zo de gemeente worden gebouwd in het allerheiligst geloof, in de verborgen omgang met de Heere, in de ervaring van zonde en schuld, in de ontdekking van de heerlijkheid van Christus, in het leven uit de zekerheid van het heil, in de diepere verwondering over de rijkdom van Gods genade, in het doorgaande afsterven van de oude mens, in de volharding in tijden van aanvechting en beproeving, in de verdieping van het verlangen naar God, in het voortgaande besef dat God een ontoegankelijk licht bewoont en in de levenswandel die een stukje eeuwigheidsleven op aarde is. En dat alles in het perspectief van Christus Die is opgestaan en bezig is terug te komen.

Publicatie

Collega Spruyt publiceerde een belangwekkend boek over christelijke tolerantie. Ik kreeg van hem het volgende persbericht: Op 14 januari 2015, D.v., heeft in Gouda het St. Jansdebat plaats, 's avonds om 20:00 uur in de St. Jan in Gouda. Tijdens dat debat presenteer ik mijn nieuwe boek: *'Voor religie en vrijheid': protestantse teksten over rechtstaat, tolerantie en christelijk burgerschap*.

Dit boek presenteert 15 teksten uit de geschiedenis van Reformatie en Reveil over christelijke vrijheid, de rechtstaat en tolerantie. Er staan bekende traditionele teksten in als het Plakkaat van Verlatinge en de Blijde Inkomste, teksten van Luther en Calvijn en Guido de Bres, gedichten van Valerius, beschouwingen van Groen van Prinsterer en A. F. de Savornin Lohman, van O. Noordmans en Paul Scholten, en stukken van A. A. van Ruler en Gerrit Holdijk over 'theocratie'. De bedoeling van het boek is om duidelijk te maken dat het liberale verhaal over onze democratische rechtstaat (waarin wordt beweerd dat we die dankzij de Verlichting en Franse revolutie op het christendom hebben veroverd) niet klopt. De christelijke traditie is van onopgeefbaar belang geweest voor het ontstaan van onze rechtstaat, en blijft onmisbaar om die rechtstaat en echte tolerantie in stand te houden.

Na de presentatie van het boek volgt een debat, met Paul Abels (Gouds kerkhistoricus en Coornhert-kenner) en dr. M. J. Kater (docent aan de TUA, en bezig met een studie voor de SGP over christelijke tolerantie).

Voor meer informatie, zie jansdebat.nl.

Benoeming

Tijdens de winterconferentie kreeg ik diverse malen de vraag omtrent de toedracht van een benoeming tot hoogleraar. Omdat ik aanneem dat dit een aanwijzing is dat deze vraag breder leeft, lijkt mij dit een mooie aanleiding om iets te schrijven over mijn persoonlijke traject. Bovendien lijkt het mij nuttig om meer zicht te krijgen op het gebeuren in de academische wereld en om een academische gevoeligheid te bevorderen.

Tijdens mijn studie theologie heeft professor Graafland mij wel eens gevraagd of ik geen belangstelling had om aio (assistent in opleiding) te worden, om zo een dissertatie te schrijven. Daar ben ik destijds niet op ingegaan, omdat ik mij echt geroepen voelde tot de bediening van het evangelie.

Wel heb ik tijdens de periode dat ik in Wouterswoude (1990-1994) stond materiaal verzameld voor mijn proefschrift over Edwards. Aan een einde van 1994 heb ik toen contact opgenomen met prof. Van 't Spijker om onder zijn leiding een proefschrift te schrijven. We hebben daarover gesproken en ik ben van wal gestoken.

Dit betekent dat het grootste deel van mijn proefschrift is geschreven in de drukste tijd van mijn leven, namelijk de periode dat ik in Opheusden (1995-1999) stond. Het was een gemeente met ca. 2700 zielen en bijna wekelijks een begrafenis (vanuit de rand). Het preekrooster was nog ouderwets met twee preken per zondag en twaalf vrije zondagen per jaar. Daarnaast was er het hele jaar door om de veertien dagen een Bijbellezing, zodat het totaal aantal jaarlijkse te vervullen diensten tegen de 120 lag. Het was best wringen om in deze tijd te studeren, maar een consequente discipline hielp mij erdoor. Ik werkte elke week twee dagdelen aan het onderzoek, ook als het eigenlijk niet kon.

In 2002 kwam het tot de promotie. Daarna ben ik wel blijven lezen, maar het SoW-proces slokte toen reeds veel tijd op. In 2005 begon het werk als universitair docent parttime. Dat was ook een hele opgave om de colleges op orde te krijgen. Toen decaan Janse in het najaar van 2008 met mij kennis kwam maken, wees hij mij op het belang van de opvolging van een hoogleraar voor het HHS. Dat zette mij op het spoor om mij daar concreet in te gaan verdiepen en te kijken wat de randvoorwaarden waren. Hierover was ook contact met de Commissie Opleiding en Vorming. Aanvankelijk leek het snel te gaan, maar tijdens het traject nam de VU een nieuwe (zwaardere) ‘facultaire meetlat’ aan om professorabel te zijn.

In het zogenaamde ‘factsheet’ wordt alles gemeten. Je moet genoeg onderwijs geven met goede evaluaties. Je moet een aantal bachelor- en masterscripties hebben begeleid. Men dient een academische onderwijskwalificatie te hebben behaald en men dient het academisch onderwijs ook vanuit commissies in het onderwijs te kennen. Er wordt gekeken naar het aantal publicaties. Naast het proefschrift moet er een monografie zijn geschreven, 10 internationale peer-reviewed artikelen, 10 ‘gewone’ wetenschappelijke artikelen, 10 vakpublicaties, 10 lekenpublicatie en een toekomstig hoogleraar moet deel uitmaken van (internationale) redacties van academische tijdschriften. Er wordt gekeken wat je financiële toegevoegde waarde voor de VU is, hoe vaak je co-promotor bent geweest en welke promoties er nog in het verschiet liggen. Een professorabel iemand dient ook vijfmaal uitgenodigd te zijn om op een (inter)nationaal congres te spreken en deel uit te maken van besturen van wetenschappelijke instellingen. Er wordt gevraagd naar wetenschappelijke prijzen, naar ervaring met leidinggeven, en naar maatschappelijke relevantie.

Dit factsheet is in het voorjaar besproken met de decaan en de vice-decaan. Deze gaven groen licht. Daarna is de procedure officieel begonnen. Onze synode moest zich erover uitspreken, hetgeen in juni is gebeurd. Er moest een profiel van de leerstoel worden ontworpen dat met diverse geledingen binnen de faculteit werd afgestemd. Een belangrijk moment was de instelling van een inter-universitaire benoemingsadviescommissie. Op 29 oktober was er een gesprek met deze commissie over mijn sollicitatie. Het was een buitengewoon intensief en hoogstaand gesprek waarvan ik best moe was toen ik naar huis reisde.

Deze benoemingsadviescommissie heeft een advies gegeven aan het faculteitsbestuur, waarop dit bestuur zusteruniversiteiten en internationale domeindeskundigen om een advies heeft gevraagd. Ik had ook nog een zogenaamd ‘zelfbeeldgesprek’ met onze decaan. De decaan heeft dit hele dossier met een begeleidend schrijven ingediend bij het College van Bestuur waarop de finale beslissing op 16 december is gevolgd.

Wellicht weten jullie hoe het formeel is geregeld. Ik ben nu per 1 januari in dienst van de VU, terwijl de leerstoel wordt gesponsord door de HHK. En om alle misverstanden weg te nemen: op het maandelijkse loonstrookje staat thans een lager bedrag dan op het traktementstrookje (incl. vergoedingen) van de senior-dominee.

Ik schrijf deze dingen opdat er ook onder de studenten en predikanten om een stuk academische gevoeligheid te bevorderen, alsmede de studie. Gods koninkrijk is het waard dat we onze beste krachten daarvoor inzetten en niet met een setje algemene waarheden de gemeente blijven bedienen. Als er één ding is wat mij de afgelopen jaren duidelijk is geworden, is het wel het *fides quaerens intellectum*. De zaken van het geloof zijn zo diep en immens dat je je gaandeweg de studie steeds beperkter en nietiger voelt worden. We kunnen

met beslistheid over Gods waarheid spreken, mits we tegelijk weten dat Gods waarheid een onuitputtelijk mysterie is. Dat roept blijvend het verlangen naar dieper inzicht op. Naar mijn besef is de honger naar dieper inzicht onlosmakelijk met het ware geloof gegeven, ook bij gemeenteleden.

Het is mijn vurige wens dat deze leerstoel dienstbaar mag zijn aan het inzicht in het ware geloof, en zo aan de gezonde leer, de verkondiging daarvan en de opbouw van Gods kerk in ons land. Ik voel het ook als een grote verantwoordelijkheid om mijzelf voor de zaak van de Heere Jezus Christus te geven.

Ik wil je graag oproepen te studeren en te promoveren. Collega Op 't Hof is nu officieel uit dienst, hoewel hij nog vijf jaar promotierecht behoudt. Collega Van Kooten is reeds aan het afbouwen: Wie volgt hem op? Collega De Vries is in 1956 geboren. Wie moet straks in zijn voetsporen treden? Eigenlijk dient er nu reeds iemand te zijn die zich in de systematische theologie kan oefenen. Kortom, er is in ons seminarium een grote zorg, namelijk hoe we aan toekomstige docenten komen. En afgezien daarvan: Het verstaan van Gods Woord en de toepassing daarvan in de huidige cultuur vraagt meer dan ooit om academische kwaliteit. En afgezien daarvan: in Gods dienst behoren hoofd en hart als een eenheid bij elkaar.

Tot slot

Momenteel ben ik een zogenaamde winterlezing aan het voorbereiden die ik binnenkort voor de Stichting Studie Nadere Reformatie hoop te houden. Het gaat over de *Rare Jewel of Christian Contentment* van de puritein Jeremiah Burroughs (1599-1646). In dat verband heb ik ook zijn biografie gelezen. Dat brengt mij tot de warme aanbeveling om je echt in de puriteinen te verdiepen, zowel biografisch, inhoudelijk als historisch. Op deze manier krijg je een doorkijkje in de historische dwarsverbanden, het persoonlijk leven van iemand en de geestelijke bloei onder de puriteinen.

Burroughs is bijvoorbeeld gestempeld door zijn geestelijke vader Thomas Hooker. Van hem leerde hij om 'uses' in de preken te gebruiken. Toen Burroughs een aanstelling kreeg, bleef hij Hooker elke maand bezoeken, al kostte een enkele reis een hele dag paardrijden. Bij Hooker ontmoette hij ook Thomas Shepard en zoveel anderen die later naar Nieuw-Engeland zouden vertrekken wegens de kerkelijke en politieke spanningen.

Het is overigens een preek van Burroughs geweest die Cromwell ervan weerhouden heeft om ook naar Nieuw-Engeland af te reizen. Burroughs preekte dat we niet voor mensen moeten vrezen, maar voor God alleen. Dat maakte zoveel indruk in het gemoed van de latere staatsman en veel anderen, dan men veel onbevreesder in het leven kwam te staan.

Terwijl Burroughs ernaar uitzag om dienstbaar te mogen zijn in Gods koninkrijk, moest hij steeds meer invloed inleveren en werd zijn bereik steeds kleiner. Het is buitengewoon bemoedigend en verootmoedigend om te lezen over deze non-conformist die naar Rotterdam uit moest wijken omdat hij weigerde het *Book of Sports* van koning Jacobus in de gemeente in te voeren.

Toch wendde de Heere de geschiedenis en kwam er ruimte om in 1641 terug te keren naar Engeland. Daar ging zijn diepste wens in vervulling. Hij mocht de drie grootste gemeenten in Londen bedienen, dat hij wekelijks meer dan 3000 mensen bereikte. Opvallend is dat hij voor iedere gemeente een aparte preek voorbereidde, omdat elke gemeente weer anders was. Over

een pastorale gezindheid gesproken! Deze preken waren veelal thematische series die later als boeken zijn uitgegeven.

In deze prekenseries valt vooral op dat hij nadruk legde op de rijkdom van een hemelsgezind en daarom de strijd tegen aardsgezindheid bevorderde (bijv. *The Saints Treasury*). Een andere bundel van hem ging over *The Evil of Evils: The Exceeding Sinfulness of Sin*. Daarna preekte hij een serie over de vergeving van de zonden *Gospel Remission*. Daarin merkt hij op dat God meer vermaak heeft in het vergeven dan wij hebben in het ontvangen van vergeving, omdat in de vergeving de volle glorie van God schittert. Hij heeft ook een bundel onder de titel *Gospel Fear* het licht laten zien waarin hij benadrukt dat we dienen te beven voor het Woord. God heeft graag dat Zijn Woord wordt geëerd. Zo zouden er nog tal van prekenbundels genoemd kunnen worden.

De bekende Thomas Brooks noemde Burroughs de ‘prins der predikers.’ Er wordt van hem gezegd dat hij was ‘a man of candor, modesty, and moderation – one whose devotional works breathe a spirit of enlightened and persuasive piety.’ Een ander verklaarde ‘In catholicity of spirit, power of intellect, thoroughness of education, gentle manlines of bearing, and true godliness of life, Burroughs stand preeminent among his Puritan peers.’ Al met al voel je iets van de geweldige indruk die de prediking van deze man heeft gemaakt.

Zelf zei hij van zijn prediking: ‘Many times you will say, “Come, let us go hear a man preach.” Oh, no, let us go hear Christ preach, for as it concerns the ministers of God that they preach not themselves, but that Christ should preach in them, so it concerns you that you do not come to hear this man of that man, but to come to hear Jesus Christ.’ Daarom zei hij ook: ‘Oh, let Christ be aw dear to us as our lives!... Whatever we do for Christ, let us do it for Him as for our life, with all our strength.’

Burroughs heeft ook gepreekt over de eredienst. Dat was natuurlijk in het geding met allerlei rituelen in de kerk van Engeland. Het trof mij hoe diep Burroughs beleving van de eredienst was. Het was voor hem echt een eredienst: “As God whom we draw nigh to is so great, so the duties of God’s worship are great duties. They are the greatest things that concern the world; and it is a sign of a very carnal heart to slight the duties of God’s worship, to account them as little matters.”

In deze tijd nam hij namens de congregationalisten ook deel aan de Westminster Synode. Hier viel hij op door zijn irenische gezindheid. Hoewel hij van overtuiging was dat het congregationalisme de meest Bijbelse regeringsvorm was, wilde hij de structuren van de kerk van Engeland bewaren en daarbinnen dienstbaar zijn. Hij was dus niet van een separatistische geest. Omwille van het volk en de publieke eer van God had hij het geheel van de kerk op het oog.

Burroughs heeft zich ook positief uitgelaten over het recht van verzet tegen een koning. Overigens kwam hij door zijn deelname aan de Westminster Synode in contact met overheden en preekte hij voor het parlement, ed.

Voorals geestelijk kunnen wij veel van de puriteinen leren. Burroughs schrijft over zijn geestelijke ontdekking: ‘the Lord in His mercy has made known to me in the gospel of Christ what sin means (...) Indeed, before I came to understand Jesus Christ, I thought my sin was an evil thing, and I abstained from gross sins by that dim light of nature that was within me; but since I came to understand the gospel of Jesus Christ, the great mystery of godliness in

His Son and the dealings of the Father with the Son, the Lord knows now that I abhor sin in secret more than I abhor hell itself.'

Kernachtig was wat Burroughs als student meemaakte in een preek van ds. John Rogers: 'Rogers takes up the Bible from his cushion, and seemed as if he were going away with it, and carrying it from them; but immediately turns agains, and personates the people to God, falls down on his knies, cries and pleads most earnestly: "Lord, whatsoever thou dost to us, take not thy Bible from us; kill our chilren, burn our houses, destroy our goods; only spare us thy Bible, only take not away thy Bible.'" Het heeft de gemeente enorm geraakt.

Het is de oproep om onze voorgangers in het geloof te volgen. Dan moeten wij wel van hun geloof weten. Derhalve: neem en lees!

Jullie W. van Vlastuin